

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۶
مقدمه	۱۷

بخش اول: تفکر انتخابات دمکراتیک

فصل اول: کلیات	۲۵
گفتار اول - دموکراسی و نظام دمکراتیک	۲۵
بند اول - معنای نظام دمکراتیک	۲۶
بند دوم - شاخصه‌های نظام دمکراتیک	۲۷
اول - انتخابات آزاد و منصفانه	۲۷
دوم - دولت شفاف و پاسخگو	۲۸
سوم - حقوق مدنی و سیاسی	۲۹
چهارم - جامعه دمکراتیک و جامعه مدنی	۳۰
گفتار دوم - انتخابات	۳۲
بند اول - معنای لغوی	۳۲
بند دوم - معنای اصطلاحی	۳۳
گفتار سوم - انتخابات دمکراتیک	۳۴
بند اول - معنای انتخابات دمکراتیک	۳۴
بند دوم - ویژگی‌های انتخابات دمکراتیک	۳۵
اول - مشارکت فعال همگانی	۳۵
دوم - وجود آزادیهای سیاسی	۳۶
سوم - آزاد و منصفانه بودن	۳۶
چهارم - پذیرش نتیجه انتخابات	۳۶
پنجم - رعایت کلیه اصول حاکم بر نظام دمکراتیک	۳۶
فصل دوم: مبانی نظری انتخابات دمکراتیک	۳۷
گفتار اول - بنیادهای نظری انسان‌شناختی	۳۹
بند اول - مفهوم انسان‌شناسی	۳۹
اول - تعریف انسان‌شناسی:	۴۰
دوم - انسان‌شناسی سیاسی:	۴۱
بند دوم - کرامت انسانی	۴۲

۲ □ حقوق انتخابات دموکراتیک

- ۴۳ اول - رویکرد درون دینی
- ۴۵ دوم - رویکرد برون دینی
- ۴۷ بند سوم - برابری ذاتی
- ۴۷ اول - برابری از دیدگاه کانت:
- ۴۹ دوم - برابری از دیدگاه رالز:
- ۵۱ بند چهارم - فاعلیت اخلاقی
- ۵۳ بند پنجم - مختاریت و استقلال
- ۵۴ اول - مختاریت:
- ۵۶ دوم - برداشتها:
- ۶۰ بند ششم - آزادی
- ۶۱ اول - مفهوم آزادی
- ۶۴ دوم - برداشتها
- ۶۸ گفتار دوم - نظریه حق
- ۶۸ بند اول - مفهوم حق
- ۶۹ اول - حق بودن و حق داشتن
- ۷۰ دوم - تحلیل هوفلد
- ۷۱ بند دوم - حق های انتخاباتی
- ۷۳ اول - حق تعیین سرنوشت
- ۷۶ دوم - حق مشارکت سیاسی
- ۷۸ سوم - حق رأی
- ۸۳ چهارم - حق کاندیدا شدن
- ۸۴ گفتار سوم - نظریه حاکمیت مردمی و ملی
- ۸۵ بند اول - حاکمیت مردمی
- ۸۷ بند دوم - حاکمیت ملی
- ۸۹ گفتار چهارم - نظریه قرارداد اجتماعی
- ۹۰ بند اول - مفهوم قرارداد اجتماعی
- ۹۰ بند دوم - برداشتها
- ۹۰ اول - نظریه اخلاق چون منفعت متقابل یا نظریه واگذاری
- ۹۲ دوم - نظریه رضایت عمومی
- ۹۳ سوم - نظریه اراده عمومی
- ۹۵ چهارم - نظریه برابری طبیعی - اخلاقی
- ۹۸ گفتار پنجم - نظریه نمایندگی
- ۹۹ بند اول - مفهوم نمایندگی

فهرست مطالب □ ۳

۱۰۲	بند دوم - برداشتها
۱۰۳	اول - دسته بندی مک کالوم
۱۰۵	دوم - دسته بندی کات
۱۰۷	گفتار ششم - دستورگرایی
۱۰۸	بند اول - دولت مشروطه
۱۰۸	بند دوم - دولت قانونمند
۱۰۹	بند سوم - حاکمیت قانون
۱۱۱	بند چهارم - دولت محدود
۱۱۳	فصل سوم: اصول حاکم بر انتخابات دمکراتیک
۱۱۳	گفتار اول - اصول ارزشی و ماهوی
۱۱۵	بند اول - اصل آزادی سیاسی
۱۱۵	اول - مفهوم آزادی سیاسی
۱۱۷	دوم - انواع آزادیهای سیاسی
۱۲۲	بند دوم - اصل عدالت سیاسی
۱۲۴	بند سوم - برابری سیاسی
۱۲۴	اول - مفهوم برابری سیاسی
۱۲۶	دوم - برداشتها
۱۲۷	سوم - شاخصه های برابری سیاسی
۱۲۸	بند چهارم - اصل عدم تبعیض
۱۳۰	اول - اعلامیه جهانی حقوق بشر
۱۳۰	دوم - میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی
۱۳۰	سوم - میثاق بین المللی حقوق اقتصادی و فرهنگی
۱۳۰	چهارم - کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشر و آزادیهای اساسی بین دولت های عضو
۱۳۰	پنجم - کنوانسیون بین المللی محو کلیه اشکال تبعیض نژادی
۱۳۱	بند پنجم - اصل حاکمیت قانون
۱۳۲	اول - مفهوم اصل حاکمیت قانون
۱۳۳	دوم - برداشتها
۱۳۶	بند ششم - اصل تضمین حقوق مدنی و سیاسی
۱۳۸	بند هفتم - اصل نظارت همگانی
۱۴۰	گفتار دوم - اصول کارآمدی و رویه ای
۱۴۱	بند اول - اصل منصفانه بودن انتخابات
۱۴۱	اول - مفهوم منصفانه بودن
۱۴۲	دوم - شاخصه های منصفانه بودن انتخابات

۴ □ حقوق انتخابات دموکراتیک

- بند دوم - اصل شفافیت ۱۴۳
- اول - مفهوم شفافیت ۱۴۳
- دوم - انتخابات و شفافیت ۱۴۳
- بند سوم - اصل پاسخگویی ۱۴۴
- اول - تعریف پاسخگویی ۱۴۵
- دوم - مفهوم پاسخگویی ۱۴۵
- سوم - انتخابات و پاسخگویی ۱۴۶
- بند چهارم - اصل دسترسی به اطلاعات ۱۴۸
- اول - مفهوم دسترسی به اطلاعات ۱۴۹
- دوم - اصول حاکم بر آزادی و دسترسی به اطلاعات ۱۵۱
- سوم - اصل دسترسی به اطلاعات و انتخابات ۱۵۱
- بند پنجم - اصل رأی همگانی، عام و برابر ۱۵۱
- بند ششم - اصل رقابتی بودن انتخابات ۱۵۳
- اول - مفهوم رقابتی بودن ۱۵۳
- دوم - مؤلفه‌های اصلی رقابتی بودن انتخابات ۱۵۴
- بند هفتم - اصل مخفی بودن رأی ۱۵۶
- اول - اصل مخفی بودن در اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای ۱۵۷
- دوم - اقدامات مناسب در جهت مخفی بودن آراء ۱۵۷
- بند هشتم - اصل دوره‌ای بودن انتخابات ۱۵۸
- بند نهم - اصل مستقیم بودن رأی ۱۵۹
- بند دهم - اصل اختیاری بودن ۱۵۹
- بند یازدهم - اصل اصیل بودن انتخابات ۱۶۰
- اول - گزینش واقعی ۱۶۰
- دوم - دسترسی برابر به خدمات عمومی ۱۶۰
- سوم - گزینش آگاهانه ۱۶۱
- بند دوازدهم - اصل سلامت انتخابات ۱۶۱
- اول - اصل صحت و دقت ۱۶۲
- دوم - اصل امنیت ۱۶۲
- سوم - اصل قطعیت ۱۶۳
- چهارم - اصل معتبر بودن ۱۶۳
- پنجم - اصل اعتماد عمومی ۱۶۳
- گفتار سوم - اصول تشکیلاتی و سازمانی ۱۶۴
- بند اول - اصل تفکیک قوا ۱۶۵

فهرست مطالب □ ۵

بند دوم - اصل استقلال قضایی.....	۱۶۷
اول - مفهوم استقلال قضایی.....	۱۶۷
دوم - عوامل مؤثر در استقلال رفتار قاضی.....	۱۶۸
بند سوم - اصل کنترل قضایی.....	۱۷۰
اول - مفهوم کنترل قضایی.....	۱۷۰
دوم - اصول کنترل قضایی.....	۱۷۰
بند چهارم - اصل وجود نهادهای مدنی.....	۱۷۲
اول - سازمانهای غیردولتی.....	۱۷۳
دوم - احزاب سیاسی.....	۱۷۴
بند پنجم - اصل وجود رسانه‌های آزاد و مستقل.....	۱۷۷
اول - مفهوم رسانه آزاد و مستقل.....	۱۷۸
دوم - کارکرد رسانه‌ها در نظام انتخاب دموکراتیک.....	۱۷۸
بند ششم - اصل وجود مدیریت انتخاباتی مستقل و کارآمد.....	۱۸۰
فصل چهارم: کار ویژه‌های انتخابات در نظام دموکراتیک.....	۱۸۲
گفتار اول - مشروعیت بخشی.....	۱۸۲
گفتار دوم - ثبات سیاسی.....	۱۸۳
گفتار سوم - قاعده مند نمودن تصدی پستهای عمومی و انتخابی.....	۱۸۶
گفتار چهارم - انتخاب و گزینشگری.....	۱۸۷
گفتار پنجم - کنترل قدرت سیاسی.....	۱۸۸

بخش دوم: الگوی مطلوب ساختار و سازماندهی انتخابات پارلمان

فصل اول: چارچوب قانونی.....	۱۹۱
گفتار اول - کلیات.....	۱۹۲
بند اول - مفهوم چارچوب قانونی انتخابات.....	۱۹۲
بند دوم - اصول حاکم بر تنظیم چارچوب قانونی.....	۱۹۳
بند سوم - عناصر و بخش‌های مختلف چارچوب قانونی.....	۱۹۳
اول - موضوعات کلی.....	۱۹۳
دوم - فعالیت‌های اساسی مرتبط با فرآیند انتخابات.....	۱۹۴
سوم - بازیگران انتخابات.....	۱۹۴
چهارم - موضوعات فرعی.....	۱۹۴
پنجم - موضوعات بنیادین.....	۱۹۴
گفتار دوم - اسناد و قوانین حاکم بر انتخابات.....	۱۹۴
بند اول - قانون اساسی.....	۱۹۴

۶ □ حقوق انتخابات دموکراتیک

- بند دوم - قانون انتخابات ۱۹۶
- بند سوم - اسناد و تعهدات بین المللی ۱۹۷
- بند چهارم - بخشنامه‌ها و آئین نامه‌های قوه مجریه ۱۹۹
- بند پنجم - دستورالعمل‌های اجرایی مقامات انتخاباتی ۱۹۹
- بند ششم - رویه قضایی ۲۰۰
- بند هفتم - کدهای رفتاری ۲۰۱
- فصل دوم: نظام انتخاباتی و حوزه بندی انتخابات** ۲۰۲
- گفتار اول - نظام انتخاباتی ۲۰۲
- بند اول - تعریف نظام انتخاباتی ۲۰۳
- بند دوم - اصول حاکم برگزینش نظام انتخاباتی ۲۰۴
- اول - اصل شفافیت ۲۰۴
- دوم - اصل نمایندگی ۲۰۴
- سوم - اصل فراگیری و جامعیت ۲۰۵
- چهارم - اصل گزینش رأی دهنده ۲۰۵
- پنجم - اصل سادگی ۲۰۵
- ششم - اصل مشروعیت ۲۰۵
- هفتم - اصل تناسب و انصاف نمایندگی ۲۰۶
- بند سوم - معیارهای عمده گزینش نظام انتخاباتی ۲۰۶
- اول - تحقق مفهوم نمایندگی ۲۰۶
- دوم - قابل دسترس و پرمعنا کردن انتخابات ۲۰۷
- سوم - فراهم نمودن انگیزه لازم برای ایجاد وفاق ۲۰۷
- چهارم - ایجاد حکومت کارآمد و با ثبات ۲۰۷
- پنجم - پاسخگو نمودن حکومت ۲۰۸
- ششم - برانگیختن احزاب سیاسی ۲۰۸
- هفتم - پارلمان کارآمد ۲۰۹
- هشتم - انطباق با استانداردهای حقوق بشری و بین المللی ۲۰۹
- بند چهارم - انواع نظامهای انتخاباتی ۲۰۹
- اول - نظام انتخاباتی اکثریتی ۲۱۰
- دوم - نظام تناسبی ۲۱۴
- سوم - نظام ترکیبی یا تلفیقی ۲۲۰
- بند پنجم - الگوی مطلوب نظام انتخاباتی ۲۲۳
- گفتار دوم - حوزه بندی انتخابات ۲۲۶
- بند اول - اصول حاکم بر حوزه بندی انتخاباتی ۲۲۸

فهرست مطالب □ ۷

۲۲۸	اول - اصل استقلال و بی طرفی
۲۲۸	دوم - اصل برابری اعتبار و عیار رأی
۲۲۹	سوم - اصل شفافیت
۲۲۹	چهارم - اصل نمایندگی (حفظ منافع گروه‌های ذی‌نفع)
۲۳۰	پنجم - اصل عدم تبعیض
۲۳۰	بند دوم - شیوه‌ها و معیارهای تعیین حدود حوزه‌های انتخاباتی
۲۳۱	اول - معیار جمعیت برابر
۲۳۱	دوم - معیار جغرافیایی
۲۳۲	سوم - معیار جمعیت‌های ذینفع
۲۳۳	بند سوم - الگوی مطلوب حوزه بندی انتخاباتی
۲۳۵	فصل سوم: شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان
۲۳۵	گفتار اول - شرایط انتخاب کنندگان
۲۳۶	بند اول - شروط ایجابی
۲۳۷	اول - حداقل سن
۲۳۸	دوم - تابعیت
۲۳۹	سوم - اقامت
۲۴۰	چهارم - بهره‌مند بودن از حقوق سیاسی
۲۴۰	بند دوم - شروط سلبی
۲۴۰	اول - بیماران روانی
۲۴۱	دوم - اهلیت اخلاقی
۲۴۲	سوم - محرومیت برخی از گروه‌ها
۲۴۲	گفتار دوم - شرایط انتخاب شوندهگان
۲۴۴	بند اول - اصول حاکم بر شرایط انتخاب شوندهگان و رقابت سالم
۲۴۴	اول - آزادی گردهمایی و تشکل
۲۴۴	دوم - آزادی کاندیداتوری
۲۴۴	سوم - آزادی بیان و اجتماعات
۲۴۴	چهارم - رقابت صلح آمیز و منصفانه
۲۴۵	پنجم - چندگانگی و کثرت‌گرایی سیاسی
۲۴۵	ششم - وجود زمینه رقابت مطلوب
۲۴۵	هفتم - عدم تبعیض
۲۴۵	بند دوم - کاندیداها
۲۴۶	اول - شروط ایجابی
۲۵۰	دوم - شروط سلبی

۸ □ حقوق انتخابات دموکراتیک

۲۵۴	بند سوم - احزاب سیاسی
۲۵۵	اول - علائم حزبی
۲۵۵	دوم - ارائه اساسنامه
۲۵۵	سوم - لیست حامیان
۲۵۵	چهارم - پوشش جغرافیایی و سراسری
۲۵۶	پنجم - پرداخت هزینه‌ها و سپرده مقرر
۲۵۶	ششم - گزارش مالی
۲۵۷	هفتم - ارائه لیست نامزدها
۲۵۷	هشتم - ارائه رئوس برنامه‌ها و فعالیت‌های انتخاباتی
۲۵۷	نهم - معرفی ناظران و نمایندگان
۲۵۹	فصل چهارم: مدیریت اجرایی انتخابات
۲۶۰	گفتار اول - کلیات
۲۶۰	بند اول - اصول حاکم بر مدیریت انتخابات
۲۶۰	اول - اصل استقلال
۲۶۱	دوم - اصل بیطرفی
۲۶۲	سوم - اصل احترام به قانون
۲۶۳	چهارم - اصل شفافیت
۲۶۳	پنجم - اصل مدیریت دقیق و صحیح
۲۶۴	ششم - اصل پاسخگویی
۲۶۴	هفتم - اصل کارآمدی و مؤثر بودن
۲۶۴	هشتم - اصل تخصص و حرفه‌ای بودن
۲۶۴	نهم - اصل گرایش به خدمت
۲۶۵	بند دوم - مفهوم مدیریت اجرایی
۲۶۶	گفتار دوم - ساختار و تشکیلات نهاد مدیریت اجرایی انتخابات
۲۶۷	بند اول - مدل‌های مدیریت اجرایی انتخابات
۲۶۷	اول - مدل مستقل
۲۶۸	دوم - مدل حکومتی
۲۶۹	سوم - مدل ترکیبی
۲۷۰	بند دوم - ترکیب نهاد مدیریت اجرایی انتخابات
۲۷۰	اول - عضویت
۲۷۱	دوم - موقعیت اعضا
۲۷۱	سوم - رئیس
۲۷۱	چهارم - ترکیب اعضا

فهرست مطالب □ ۹

۲۷۴	پنجم - نهاد دائم و موقت
۲۷۵	ششم - تعداد اعضا
۲۷۵	هفتم - دوره عضویت
۲۷۶	هشتم - شیوه‌ها و شروط انتصاب یا انتخاب اعضا
۲۷۹	نهم - مقررات داخلی
۲۷۹	دهم - فرآیند تصمیم‌گیری
۲۷۹	یازدهم - جلسات
۲۸۰	دوازدهم - کمیته‌های کاری و فرعی
۲۸۰	سیزدهم - هیأت‌ها و کمیسیونهای اجرایی
۲۸۲	بند سوم - کدهای رفتاری اعضا و کارکنان نهاد مدیریت انتخابات
۲۸۲	اول - کدهای رفتاری اعضا نهاد مدیریت انتخابات
۲۸۳	دوم - کدهای رفتاری مأموران انتخاباتی
۲۸۳	بند چهارم - الگوی مطلوب مدیریت اجرایی انتخابات
۲۸۴	اول - کمیسیون مرکزی انتخابات و هیأت‌های اجرایی
۲۸۷	دوم - ساختار سازمانی کمیسیون مرکزی انتخابات
۲۹۰	گفتار سوم - وظایف و اختیارات مدیریت اجرایی
۲۹۱	بند اول - فرآیند قبل از روز اخذ رأی
۲۹۱	اول - برنامه ریزی انتخاباتی
۲۹۱	دوم - تنظیم سیاستهای انتخاباتی
۲۹۲	سوم - تقویم انتخاباتی
۲۹۳	چهارم - آماده سازی برنامه استراتژیک و عملیاتی
۲۹۴	پنجم - بودجه
۲۹۵	ششم - تأمین پرسنل و امکانات و تجهیزات لازم
۲۹۵	هفتم - پیشنهاد و اصلاح قوانین انتخاباتی
۲۹۶	هشتم - حوزه بندی انتخابات
۲۹۷	نهم - ثبت نام رأی دهنده
۳۰۳	دهم - تعلیم و آموزش رأی دهنده
۳۰۶	یازدهم - ثبت نام کاندیداها
۳۰۷	دوازدهم - ثبت نام و تأمین مالی احزاب سیاسی
۳۰۸	سیزدهم - بررسی صلاحیت داوطلبان
۳۱۰	چهاردهم - فعالیت و تبلیغات انتخاباتی
۳۱۵	پانزدهم - تعیین حوزه‌های رأی‌گیری
۳۱۸	بند دوم - فرآیند اخذ رأی

۱۰ □ حقوق انتخابات دموکراتیک

۳۱۸	اول - اصول حاکم بر فرآیند اخذ رأی.
۳۲۰	دوم - انواع رأی‌گیری
۳۲۴	سوم - برگه رأی.
۳۲۶	چهارم - جعبه برگه رأی
۳۲۶	پنجم - روز و ساعات رأی‌گیری.
۳۲۷	ششم - فرآیند ساعات رأی‌گیری
۳۲۹	هفتم - صدور برگه رأی
۳۲۹	هشتم - انداختن رأی به صندوق
۳۲۹	نهم - کمک به رأی دهنده.
۳۳۰	دهم - امنیت روز رأی‌گیری.
۳۳۰	یازدهم - مدیریت بحران
۳۳۱	دوازدهم - پایان یافتن رأی‌گیری
۳۳۱	سیزدهم - اقدامات فوری
۳۳۲	بند سوم - فرآیند بعد از اخذ رأی
۳۳۲	اول - شمارش آراء.
۳۳۷	دوم - اعلام نتایج
۳۴۱	سوم - تأیید نتایج انتخابات
۳۴۳	چهارم - اعتبار نامه نمایندگی
۳۴۴	پنجم - برگزاری انتخابات میان دوره‌ای
۳۴۵	فصل پنجم: مدیریت تضمین سلامت انتخابات
۳۴۶	گفتار اول - مدیریت نظارت بر انتخابات
۳۴۶	بند اول - معنا و مفهوم نظارت بر انتخابات
۳۴۷	بند دوم - تعریف نظارت بر انتخابات
۳۴۸	اول - کدهای رفتاری IDEA
۳۴۸	دوم - اصول راهبردی نظارت بر انتخابات اتحادیه آفریقایی
۳۴۸	سوم - اریک
۳۵۰	بند سوم - اهداف نظارت
۳۵۱	بند چهارم - اصول راهبردی حاکم بر نظارت بر انتخابات
۳۵۱	اول - اصل بیطرفی
۳۵۲	دوم - اصل شفافیت.
۳۵۲	سوم - اصل حرفه‌ای بودن
۳۵۲	چهارم - اصل پاسخگویی
۳۵۲	پنجم - اصل صحت و دقت

فهرست مطالب □ ۱۱

۳۵۳ ششم - اصل استقلال
۳۵۳ هفتم - اصل جامعیت
۳۵۳ بند پنجم - ساختار و سازماندهی مدیریت نظارت بر انتخابات
۳۵۳ اول - نظارت داخلی
۳۵۹ دوم - نظارت بین‌المللی بر انتخابات
۳۶۲ بند ششم - مراحل نظارت بر انتخابات
۳۶۲ اول - مراحل قبل از اخذ رأی
۳۶۴ دوم - مراحل روز رأی‌گیری
۳۶۶ سوم - مراحل بعد از اخذ رأی
۳۶۷ بند هفتم - ملزومات ناظران
۳۶۸ اول - تهیه و ارسال گزارش
۳۶۸ دوم - ساختار گزارش
۳۶۹ سوم - کدهای رفتاری ناظران انتخاباتی
۳۷۰ گفتار دوم - مدیریت رسیدگی به اعتراضات و حل و فصل دعاوی
۳۷۰ بند اول - اصول و قواعد کلی حاکم بر نظام رسیدگی به اعتراضات و حل و فصل دعاوی
۳۷۲ بند دوم - آیین دادرسی اعتراضات و شکایت
۳۷۳ بند سوم - نظامهای مختلف رسیدگی به اعتراضات و حل و فصل دعاوی
۳۷۳ اول - نهادها و کمیسیونهای انتخاباتی
۳۷۴ دوم - سیستم ارگان سیاسی
۳۷۴ سوم - سیستم قضایی
۳۷۵ بند چهارم - تخلفات، جرایم انتخاباتی، اعتراضات و شکایات مرتبط با آنها
۳۷۷ اول - مراحل قبل از اخذ رأی
۳۸۵ دوم - مراحل فرایند اخذ رأی
۳۸۷ سوم - مراحل پس از اخذ رأی
۳۸۹ چهارم - کلیات
۳۸۹ بند پنجم - مجازاتها
۳۹۰ بند ششم - الگوی مطلوب حل و فصل دعاوی و رسیدگی به اعتراضات
۳۹۰ اول - نهادهای رسیدگی‌کننده
۳۹۲ دوم - ملاحظات ویژه در رسیدگی به اعتراضات و شکایات
۳۹۳ نتیجه
۴۰۰ کتابنامه